

خیال اندیشه معمار

www.ketab.ir

سرشناسه	: فرج اللهی راد، امیر - ۱۳۳۸ .
عنوان و نام پدیدآور	: خیال اندیشه معمار / امیر فرج اللهی راد، اکرم خدامی پور.
ویراستار	: علی پیشنهاد
مشخصات نشر	: تهران: امیر فرج اللهی راد، ۱۳۹۶ .
مشخصات ظاهری	: ص: مصور ۲۰۸ .
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۹۷۱۵-۶
قیمت	: ۵۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: معماری -- کلمات قصار
موضوع	: Architecture -- Quotations,maxims,etc
موضوع	: معماران -- کلمات قصار
موضوع	: Architects -- Quotations,maxims,etc
شناسه افزوده	: خدامی پور، اکرم، ۱۳۶۱
رده بندی کنگره	: خ ۴ ف ۹ ۱۳۹۶ / NA27
رده بندی دیویی	: ۱ / ۷۲۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۰۹۱۰۹۷

خیال اندیشه معمار

تالیف: امیر فرج اللهی راد (عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس) - اکرم خدامی پور

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

ویراستار: علی پیشنهاد

شناسه افزوده

شناسه افزوده

ناشر: امیر فرج اللهی راد

لیتوگرافی: علی پیشنهاد

گرافیک روی جلد: علی پیشنهاد

چاپ و صحافی: طلایی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۹۷۱۵-۶

بها: ۵۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق این اثر محفوظ می باشد

فهرست

- ۶ پل آبکار
- ۸ بهروز احمدی
- ۱۰ فرهاد احمدی
- ۱۲* نادر اردلان
- ۱۴ حسین امانت
- ۱۶ مهرداد ایروانیان
- ۱۸ سیروس باور
- ۲۰ غلامرضا پاسبان حضرت
- ۲۲ سیامک پناهی
- ۲۴ هادی تهرانی
- ۲۶ محمدرضا حافظی
- ۲۸ اکرم خدامی
- ۳۰ نادر خلیلی
- ۳۲ رضا دانشمیر
- ۳۴ جهانگیر درویش
- ۳۶ کامران دیبا
- ۳۸ عبدالرضا زکایی
- ۴۰ حسین زین الدین
- ۴۲ هوشنگ سیحون
- ۴۴ بهرام شیردل
- ۴۶ علی اکبر صارمی
- ۴۸ کریم طاهرزاده بهزاد
- ۵۰ امیر فرج الهی راد
- ۵۲ کورش فرزانی
- ۵۴ عبدالعزیز فرمانفرمائی
- ۵۶ محسن فروغی
- ۵۸ فیروز فیروز
- ۶۰ یحیی فیوضی
- ۶۲ ایرج کلاتری
- ۶۴ گابریل گورکیان
- ۶۶ فرشید موسوی
- ۶۸ پرویز موید عهد
- ۷۰ محسن میرحیدر
- ۷۲ هادی میرمیران
- ۷۴ وارطان هوانسیان

www.ketab.ir

فهرست

۱۴۴	ساتیگو کالتر اوا	۷۸	آلوار آلتو
۱۴۶	لویی کان	۸۰	تادو آندو
۱۴۸	چارلز کورآ	۸۲	پل آندرو
۱۵۰	کیشو کوروکاو	۸۴	پیتر آیزمن
۱۵۲	رم کولهاوس	۸۶	جیمز استرلینگ
۱۵۴	آنتونیو گائودی	۸۸	رودلف اشتاینر
۱۵۶	آندره گدار	۹۰	یورن اوتزن
۱۵۸	والتر گروپیوس	۹۲	تویو ایتو
۱۶۰	نیکلاس گریشاو	۹۴	آراتا ایسوزاکی
۱۶۲	مایکل گریوز	۹۶	لوئیس باراگان
۱۶۴	چارلز گواتمی	۹۸	شیگرو بان
۱۶۶	فرانک گهری	۱۰۰	مارسل برور
۱۶۸	آدولف لوس	۱۰۲	ماریو بوت
۱۷۰	لوکوربوزیه	۱۰۴	پیتر بهرنز
۱۷۲	فرانک لویید رایت	۱۰۶	آنتوان پداک
۱۷۴	دانیل لیبسکیند	۱۰۸	سزار پلی
۱۷۶	نیکلای مارکوف	۱۱۰	یومینگ پی
۱۷۸	گلن مورکات	۱۱۲	کنزو تانگه
۱۸۰	ریچارد میر	۱۱۴	فیلیپ جانسون
۱۸۲	هانس میر	۱۱۶	برنارد چومی
۱۸۴	ریچارد نویترا	۱۱۸	زاها حدید
۱۸۶	اسکار نیمایر	۱۲۰	ریچارد راجرز
۱۸۸	رابرت وتوری	۱۲۲	آلدو روسی
۱۹۰	میس وندروهه	۱۲۴	پیتر زومتور
۱۹۲	رافائل وینولی	۱۲۶	لوئیس سالیوان
۱۹۴	استیون هال	۱۲۸	ارو سرنین
۱۹۶	ژاک هرتزوک و دمویرون پیر	۱۳۰	موشه سفدی
۱۹۸	هانس هولاین	۱۳۲	ادوارد سوزوکی
۲۰۰	جان هیداک	۱۳۴	ماکسیم سیرو
۲۰۲	کوپ هیملبل	۱۳۶	آلوارو سیزا
۲۰۴	مینورو یاماساکی	۱۳۸	هانس شارون
۲۰۶	کن یینگ	۱۴۰	نورمن فاستر
		۱۴۲	حسن فتحی

پیشگفتار

اندیشه های حکمی و فلسفی تأثیر بنیادینی در تاریخ معماری دنیا داشته اند به عبارتی، هنر و معماری هر ملتی در طول تاریخ، نمود بیرونی و مادی شده اندیشه های مختلف، به عنوان تبلوردهنده درونمایه های فکری و فرهنگی مردمان آن سرزمین بوده است. به عبارتی معماری دارای حقیقت تاریخی ای است که در هر دوره به اقتضای الگوواره های غالب بر اذهان، افهام و قلوب به نحوی ظهور دارد. شکل گیری فضاهای کالبدی در هر شرایطی متأثر از اندیشه های فلسفی و حکمی بوده است. در تحلیل اندیشمندان تمایز مشخصی بین این اندیشه ها و تأثیرات آنها به چشم نمی خورد. خیال از خدای ترین مفاهیم در حوزه معرفت شناسی است، چنانکه در هنر به عنوان اصلی ترین عنصر در آفرینش اثر هنری، بدان پرداخته شده است در غرب، خیال در بیشتر موارد در مقابل عقل قرار گرفته است. در حکمت اسلامی خیال یکی از مراتب پنجگانه وجودی عالم هستی و یکی از مراتب وجودی و معرفتی نفس انسان است و به نوعی بین دو عالم محسوس و معقول قرار می گیرد. از طرف دیگر خیال خود دارای مرتبگی است؛ خیال متصل (مقید) که ادراک خیالی آدمی از عالم ملک و خیال منفصل (مطلق) که ادراک خیالی از عالم ملکوت و مجرد می باشد. در این دیدگاه، خیال می تواند اسباب وصول به صورت های روحانی و متعالی را ممکن سازد و به هنرمند در سلوک و ارتباطش با ساکوت یاری رساند. در سال های اخیر معماران درگیر نظری طراحی و نحوه اعمال نظر طراح در فرآیند طراحی هستند این روند نشان می دهد که اهداف و اصول حاصله از بحث های نظری به سادگی قابل اجرا در یک طرح واقعی نیستند اما کشف این اصول جزء الزامات جهت ارتقاء طراحی معماری می باشد. یکی از موارد، آشنایی با نوع اندیشه طراح و در پی آن، مهارت بکارگیری اندیشه در طراحی است. در پی این هدف لازم است که انواع اندیشه شناخته شود در روند طراحی مورد کنکاش قرار گیرد آنگاه که واژه اندیشه یا اندیشیدن را بکار می بریم روند طراحی یک معمار شامل تعداد زیادی تقسیم

ها و فرآیند تکامل آنهاست که منجر به تولد مفهومی خیالی با پتانسیل واقعیت در ذهن می شود که در آینده تحقق می پذیرد، این مفهوم خیالی به واسطه الزاماتی خاص مانند توجه به فرم، عملکرد و فن آوری، گام به گام به طرح نهایی نزدیک می شود. اولین قدم در استقلال فکری و جایگزین کردن اندیشه مفهومی با اندیشه تولیدی، فراگیری مهارت اندیشیدن است. اندیشه فلسفی مبتنی بر تعقل تجربیدی است که موضوع آن رسوخ به تدوین عقلی هستی می باشد که توسط آن تنها بخشی از حقایق عالم به دست اندیشه ظهور می یابد زیرا که در این نوع اندیشه محک عقل است و در تلاش جهت پیدا نمودن تصویری عقلانی از عالم تنها به قدر طاقت کسی که می اندیشد می باشد. فیلسوف تمرکزی بر جزئیات و ماهیت بیرونی اشیاء ندارد بلکه به کل هر شیء می پردازد. تفکر شهودی نه تنها در معمار بیکه در دستورالعمل های اصلی زندگی مشکل گشا خواهد بود. کمتر از آمیختن اندیشه منطقی و خیال پردازانه (شهود پردازانه) یکی از مهمترین قابلیت های طراح است. در فرآیند طراحی معماری، اندیشه جایگاهی ویژه دارد در عین حال اینکه نمی توان ادعا کرد در مرحله از مرحله دیگر مجزاست معمار در فضای شهودی است که، چنانچه اصلی طرح را خلق می نماید او خمیر مایه ای از معرفت می سازد. افلاطون عقیده داشت که هنرمند مانند آفریننده ای است که به آینه ای که در دست دارد، تصویر خورشید و زمین و آسمان را منکسر می کند، معماران خداوند را معمار می دانستند که گنبد کبود و عظیم جهان را برافراشته و همه جهان را چنان زیبا و کارآمد آفریده که هیچ سستی در آن نیست پس در معماری نیز باید بنای خلق خدا را با خلقی خدایی ساخت و در نظم و کارآیی و زیبایی و خلل ناپذیری از عمارت الهی تقلید کرد. با شناخت انواع اندیشه و آشنایی با هر یک از آنها چه در تاریخ و چه در دوره ی معاصر نحوه به کارگیری آن در طراحی شناخته شده باشد این حقیقت درک می گردد که در دستگاه فکری رو به رشد، بین خالق اثر و اثر، اتحاد وجود دارد.

فرایند آموزش ویادگیری زمانی موثر واقع می شود که مبتنی بر نظریه ها و روشها در این مسیر باشد. آموزش معماری همواره در تنش با تجربه معماری بوده است. مبانی فکری معماران بزرگ می تواند همواره راهگشای فکری طراحان به عنوان بخشی از معماری که در برگیرنده این تجربه است باشد. این تجربیات در سخنان این معماران در زمینه معماری نهفته است که موجبات انتقال روند تفکر آنان در زمینه ی طراحی معماری است که می تواند مبانی فکری معماران جوان را در فرایند طراحی و خلق اثر معماری ارتقاء بخشد. سخنان و تجربیات معماران بزرگ در سرتاسر دنیا تنوع وسیعی از مبانی فکری طراحی را در اختیار دیگر معماران قرار می دهد. این کتاب به جمع آوری و انتقال این تجربیات فکری در قالب سخن این معماران در رابطه با معماری پرداخته است. سخنان معماران توأم با کارهای معماری شاخص این معماران میباشد. تلفیق سخن معمار وگزیده ای از کارهای معماری وی در متن کتاب با هدف انتقال صوری روند فکری معمار در طراحی وی می باشد. همچنین در ارائه آثار معماری در متن کتاب از روش ترسیم دستی استفاده شده ، این روش ترسیم با هدف نزدیک طراحان جوان در راستای بیان تفکر طراحی ، ایده ها و طراحی شان به کمک ذهن و انتقال با دست می باشد. با امید اینکه این مجموعه بتواند در قالب سخنان معماران برگزیده در راستای انتقال تجربیات طراحی وفکری برای دانشجویان معماری و طراحان جوان مفید و موثر باشد.

امیر فرج اللهی راد - اکرم خدای